

Előszó

„Nekem itt szavam, nincs, az Országnek Nagyja nem vagyok, de birtokos vagyok, és ha feláll oly intézet, mely 'a magyar nyelvet kifejti, mely azzal segíti honosinknak magyarokká neveltetését, jószágaim' egy esztendei jövődelméért felál-dom.”

Ezekkel a mondatokkal hívta életre gróf Széchenyi István 1825. november 3-án a pozsonyi országgyűlésen azt az összefogást, mely lehetővé tette a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) megalapítását, a székház építését és megteremtette működésének alapjait.

A Hidrológiai Közlöny 105. évfolyamának második számában *Ijjas István: 200 év a víztudományokért* című közleményével köszöntjük a 200 éves Magyar Tudományos Akadémiát és kalapot emelünk a víztudomány akadémikusai előtt!

Szakkikkeink mindegyike a „sok víz, kevés víz” dilemmát, vizeink mennyiségi problémáit járja körül.

Báder László, Iritz László, Nagy Eszter Dóra, Négyesi Klaudia és Szalay Miklós: Határainkon túl eredő vízkészleteink 1981-2020 közötti változásának integrált elemzése című, hiánypótló elemzése rámutat, hogy különös figyelmet kell fordítani a határszelvényeken keresztül hazánk területére belépő vízmennyiségek alakulására és hasznosítására. Egyben ezzel a közleménnyel búcsúznak Szalay Miklóstól, az OVF vízkészletgazdálkodási szakemberétől, aki már nem élhette meg a dolgozat megjelenését! Hiányzol Miklós mindannyiunknak!

A villámárvíz kockázati térképezési módszertan fejlesztése Észak-Magyarországi dombsági területeken című közleményében *Dobai András és Dobos Endre* egy, a villámárvizek kockázattérképezését célzó térképi és védekezési módszert ismertet, mely alkalmazását egy villámárvízben gyakran érintett dombvidéki területen mutatja be.

Van-e aktuálisabb kérdés napjainkban, mint az Alföld vízhiányának enyhítése? *Nagy Attila és Luczó Ádám: Öntözővíz-tározási lehetőségek vizsgálata Békés-Rossszerdő területén* című közleményükben egy olyan vízviszartartásra alkalmas helyet és projektjavaslatot mutatnak be, mely alkalmas lehet öntözővíz időszakos tározására.

Kisházi Péter Konrád: A Fekete-Körös és a Fehér-Körös közötti öntözőrendszer koncepciója című dolgozata a

Fekete-Körös (amúgy kritikus időszakban erősen korlátozott) vízkészletének célirányos bővítésén alapuló, többoldalú hasznosítást célzó beruházási javaslatot mutat be.

Az 1955 és 1975 közötti, „dégeni hőskorként” emlegetett két évtized történeti feldolgozása nem nélkülözheti az 1960-as évek elején kibontakozó vízügyi-műszaki szakoktatás újjászervezésének felidézését. A TÖRTÉNELMI PILLANATKÉP rovatban *Albert Gábor* történész *Dégen Imre és a bajai Felsőfokú Vízgazdálkodási Technikum (alapítás és a kezdet)* című közleményében Dégen Imre és az OVF szakembereinek, a bajai Felsőfokú Vízgazdálkodási Technikum 1962. évi alapításában játszott kimagasló szerepét mutatja be.

Simonkay Márton: Folyó vagy csatorna? A Kis-Rába a századfordulón című dolgozata a Kis-Rába történetének kapcsán válaszolja meg a kérdést: Mitől tekintünk természetesnek vagy mesterségesnek egy felszíni vízfolyást és milyen gyakorlati, elsősorban anyagi következményei lehetnek ennek?

A NEKROLÓG rovatunkban búcsút veszünk dr. Koltay Józseftől, akinek döntő szerepe volt a magyar települések vízellátási és csatornázási gondjainak csökkentésében, az „ivóvíz magyarországi honfoglalásában”. Itt köszönünk el dr. Goda Lászlótól is, aki jelentős szerepet játszott a vízrajzi szolgálat szervezésében, a hidrológiai észlelő hálózat optimalizálásában és a hidrológiai előrejelzések területén.

A HELYREIGAZÍTÁS rovatban *Lükő Gabriella és Torma Péter: A Balaton 3D hidro- és termodinamikai modelljének továbbfejlesztése* című közleménye kapcsán pontosítjuk a támogatást nyújtó OKTA pályázat számát.

Köszönetemet fejezem ki a szerzőknek, a bírálóknak és a szerkesztőbizottságnak, hogy munkájukkal segítették a kötet megjelenését.

A Hidrológiai Közlöny 2024-ben külön kötetben megjelentette első angol nyelvű számát. A 2025-ben kiadásra kerülő angol kötetünkhöz is várjuk a magyar nyelvű dolgozatokhoz hasonlóan magas tudományos színvonalú angol nyelvű közleményeket! Az angol nyelvű kéziratokra vonatkozó közlési útmutató letölthető: <https://ti-nyurl.com/5c32k7br>. Good luck!

Dr. Major Veronika
a Hidrológiai Közlöny főszerkesztője